

351.80 (4):336 138166
Coörd. Cie 26-11-60

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE

Aan de Leden van de Coördinatie
Commissie voor Europese Integratie-
en Associatieproblemen.

Directie/Afdeling: DGES

Datum: 25 november 1960

Onderwerp: Nota inzake de versnelde uit-
voering van het EEG-verdrag
ten gunste van de geassoci-
eerde landen en gebieden.

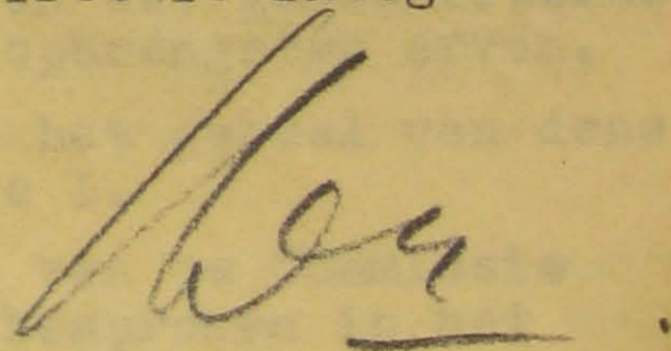
Kenmerk: 170253

Foto-nr: 207217

./.

Hierbij doe ik U toekomen een nota inzake de
voorstellen der Europese Commissie voor de versnel-
de uitvoering van het EEG-verdrag ten gunste van de
geassociëerde landen en gebieden. Deze nota zou be-
sproken kunnen worden bij de behandeling van punt 3
van de agenda van de Coördinatie Commissie.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister:
De Chef der Directie Integratie Europa,

Aantekening inzake de voorstellen der Europese Commissie voor de versnelde uitvoering van het EEG-verdrag ten gunste van de geassocieerde landen en gebieden.

1. Eind september heeft de Europese Commissie een aantal voorstellen ingediend met betrekking tot de versnelde uitvoering van het EEG-verdrag ten gunste van de geassocieerde landen en gebieden overzee. Deze voorstellen zijn gebaseerd op een intentieverklaring van de Raad van Ministers dd. 12 mei jl. luidende: "de Raad wenst bijzondere aandacht te besteden aan de economische ontwikkeling van de geassocieerde landen en gebieden overzee en zal er voor zorgen de nodige maatregelen te nemen opdat men de voordelen van de associatie volledig zal kunnen benutten. Hij nodigt de Commissie uit hem op deze verschillende gebieden binnen drie maanden concrete voorstellen te doen."

De voorstellen van de Commissie hebben in de eerste plaats betrekking op een aantal door de EEG te nemen tariefs- en contingentsmaatregelen. Met name wordt voorgesteld op de geassocieerde landen en gebieden niet slechts de maatregelen toe te passen welke tussen de EEG-landen onderling in het kader van de versnelling zullen worden genomen, maar bovendien voor een aantal belangrijke tropische produkten afkomstig uit deze landen de onderlinge tarieven per 1 januari 1961 met 50% te reduceren en een eerste aanpassing aan het gemeenschappelijk buitentarief te effectueren.

Voorts wordt voorgesteld een betere werkwijze van het Ontwikkelingsfonds voor de geassocieerde landen te bestuderen; in de toekomst bij de vaststelling van het gemeenschappelijk landbouwbeleid rekening te houden met een aantal belangrijke exportprodukten van de geassocieerde landen en gebieden; en in beginsel te besluiten bij te dragen in de stabilisatiekassen voor bepaalde exportprodukten der geassocieerde landen ter stabilisatie van de opbrengsten ervan.

./.
Een korte samenvatting van het geheel van deze voorstellen is vervat in bijlage I.

De onderhavige voorstellen van de Commissie zullen op korte termijn worden besproken in het Comité van Permanente Vertegenwoordigers en vervolgens hetzij in de Raad van Ministers op 6 en 7 december, hetzij in die op 19 en 20 december.

2. Met uitzondering van het enigszins afzonderlijk staande punt van de bestudering van de wijze waarop het Europees Ontwikkelingsfonds soepeler en sneller zou kunnen functioneren, vormen de Commissievoorstellingen een duidelijk samenhangend geheel. De Commissie beoogt zonneklaar de bestaande preferentiële positie van de zelfstandig geworden Afrikaanse staten versneld te versterken. Zij hoopt dit enerzijds te bereiken door de voorgestelde extra tariefsverlagingen voor de belangrijkste exportprodukten dezer landen; anderzijds beoogt zij waarschijnlijk het totstandkomen van long term contracten of aankoopgaranties voor deze grondstoffen - te bereiken door toepassing van de EEG-landbouwbepalingen op de landen genoemd in bijlage IV - en zulks tegen prijzen boven de wereldmarkt c.q. boven de prijzen waartegen derde landen deze grondstoffen kopen (dit laatste lijkt de wezenlijke betekenis van de voorgestelde financiële steun aan de stabilisatiekassen).

3. De gedachtengang in de voorstellen van de Commissie stuit van Nederlandse zijde op verschillende bedenkingen.

In de eerste plaats is door Nederland om politieke redenen in de afgelopen maanden steeds het standpunt ingenomen, dat de toekomstige verhouding tussen de EEG en de zelfstandig geworden Afrikaanse landen genoemd in bijlage IV volledig open moet worden gehouden en dat niet op korte termijn zou mogen worden geprejudiciëerd op de eventuele verhouding tussen de EEG en deze landen na 1962, d.w.z. op een mogelijk voortzetting van de huidige preferentiële verhouding. Dit Nederlandse standpunt is enerzijds gebaseerd op de overweging dat het de voorkeur verdient niet in te grijpen in het proces van eenmaking c.q. groepsvorming tussen de jonge Afrikaanse staten onderling, doch daarentegen een beleid te voeren dat zoveel mogelijk voorkomt een verdeling van Afrika in verschillende Europese of westelijke invloedsferen. Daarnaast is het Nederlandse standpunt gebaseerd op de wens in de toekomst te komen tot een breder, zo mogelijk Europees, opgezet hulpprogramma voor alle Afrikaanse landen.

Een ander bezwaar dat in dit verband bestaat is dat het verlenen reeds op 1 januari a.s. van een zo vergaande preferentie op produkten als koffie, cacao en bananen als de Commissie voorstelt, vrijwel zeker tot ernstige repercussies aanleiding zal geven van de zijde van landen als Ghana, Nigeria, Brazilië, Columbia en wellicht nog enkele andere. Herinnerd zij aan het feit, dat deze landen reeds op verschillende conferenties bezwaren hebben gemaakt tegen de onder-

havige preferentiële behandeling van een aantal zelfstandige Afrikaanse landen, alsmede aan het feit dat door een aantal Latijnsamerikaanse landen de laatste maanden verschillende démarches zijn ondernomen zowel in Den Haag als in de andere hoofdsteden van de EEG-landen en in Brussel tegen deze door hen gevreesde preferenties.

Uit onderstaande staat blijkt duidelijk, dat de export van derde landen van de hier genoemde produkten naar de EEG in het algemeen aanzienlijk groter is dan de export van de geassocieerde gebieden naar de EEG.

Invoer (1958) in EEG, naar waarde (\$ 1000).

Uitvoergebieden	koffie	cacao	bananen	trop.hout
Geassocieerde gebieden	163.600	76.400	48.500	67.200
Commonwealthgeb. in Afrika	31.100	86.700		29.500
Portugese " "	17.200			
Brazilië	108.900	23.200		
Andere Lat. Am. landen	190.900	8.700	62.900	
Rest wereld	48.000	14.200	7.400	21.300
Totaal	559.700	209.200	118.800	118.000

In de derde plaats rijst de vraag of Nederland in het kader van de landbouwpolitiek van de EEG moet meewerken aan een politiek die kan leiden tot kwantitatieve afnameverplichtingen tegen kunstmatig hoge prijzen, een mogelijkheid die door sommige partners al te gauw zal worden aangegrepen. Gezien de opzet van het EEG-verdrag wil het bovendien voorkomen, dat de landbouwbepalingen niet van toepassing zijn op de geassocieerde gebieden en dat het landbouwhoofdstuk slechts van toepassing is op de handel in landbouwprodukten binnen de zes Lid-staten en geen betrekking heeft op de produkten uit de geassocieerde gebieden.

Wat betreft de voorstellen van de Commissie tot financiële steun aan de plaatselijke stabilisatiekassen zij opgemerkt, dat het hier waarschijnlijk meer gaat om de prijzen dezer grondstoffen hoog te houden dan om deze te stabiliseren. Voorzover echter zuiver stabilisatieregelingen gewenst worden, zij herinnerd

aan het tot nu toe steeds door Nederland - en ook door vele andere landen - ingenomen standpunt dat een reële stabilisatie van grondstoffenprijzen slechts mogelijk is in veel breder mondiaal kader.

4. Voorgesteld moge worden tegenover de Commissievoorstellen van Nederlandse zijde het volgende standpunt in te nemen.

Met bestudering van de werkwijze van het Europees Ontwikkelingsfonds teneinde te bereiken dat het soepeler en sneller kan optreden, kan van Nederlandse zijde worden ingestemd.

Met betrekking tot de voorstellen van de Commissie op het gebied van de landbouwpolitiek kan Nederland niet akkoord gaan. Met name lijkt het onjuist dat de Raad reeds nu zou beslissen in het kader van de landbouwpolitiek - en met name bij het gemeenschappelijk zuivelbeleid - rekening te houden met de afzetbehoeften der geassocieerde landen voor hun oliën en vetten. Een dergelijke hypotheek op het zuivelbeleid dient te worden vermeden. Ook ware niet nu reeds te besluiten de Commissie op te dragen op korte termijn met voorstellen te komen voor een coördinatie van de maatregelen voor suiker, rijst en tabak, mede in verband met de belangen der geassocieerde landen. In het algemeen ware terzake de positie voorlopig open te houden.

Ook het voorstel van de Commissie in beginsel reeds te besluiten dat de Gemeenschap een taak heeft ten aanzien van de stabilisatie van de exportopbrengsten der geassocieerde landen overzee kan niet in die vorm worden aanvaard, aangezien hiervoor, zoals reeds werd opgemerkt, een meer mondiale aanpak vereist is.

In het algemeen ware van Nederlandse zijde te stellen, dat het probleem van de preferentiële afzetmogelijkheden voor de thans zelfstandig geworden landen genoemd in bijlage IV t.z.t. zal moeten worden opgelost in het kader van de algemene politiek welke de EEG c.q. de Lid-staten van de EEG zou moeten voeren ten opzichte van Afrika. Dit beleid zal nog moeten worden bepaald.

In het licht van dit laatste beginsel zullen ook de voorstellen van de Commissie voor de versnelde afbraak van de tarieven en de uitbreiding der contingenten moeten worden bezien.

Om de hierboven reeds uiteengezette politieke redenen geeft Nederland er de voorkeur aan geen speciale maatregelen te nemen op tarief- en contingentsgebied ten gunste van de zelfstandig geworden landen genoemd in bijlage IV. Waar het Verdrag in artikel 132, lid 1 stelt, dat de Lid-staten ten aanzien van

de geassocieerde landen de regelingen toepassen welke zij krachtens dit Verdrag tegenover elkaar zijn aangegaan en het versnellingsbesluit niet krachtens het Verdrag tot stand is gekomen, bestaat ook juridisch geen verplichting de versnellingsafspraken op de geassocieerde landen toe te passen - zelfs niet in de opvatting dat de zelfstandig geworden landen rechtens geassocieerd blijven.

Gezien echter de algemene strekking van de intentieverklaring van 12 mei en gezien het feit, dat Nederland zich bereid heeft verklaard de bestaande associatieverhouding voort te zetten tot nader order dan wel uiterlijk tot eind 1962, zou Nederland er uiteindelijk eventueel mee akkoord kunnen gaan dat de versnellingsbepalingen respectievelijk voor de industriële producten en de agrarische producten eveneens worden toegepast op de invoer uit de landen en gebieden genoemd in bijlage IV van het Verdrag. Dit laatste uiteraard zonder préjudice op het principiële Nederlandse standpunt dat na 1962 de positie open moet zijn.

Zelfs zou er geen bezwaar tegen behoeven te bestaan de versnellingsregels voor de industriële producten (extra tariefafbraak van 10% per 1 januari 1961 en provisorische verlaging van het buitentarief met 20%) toe te passen op de belangrijkste exportproducten van de landen uit bijlage IV, te weten: koffie, cacao, bananen, e.a., mits reeds nu wordt besloten de 20% verlaging van het buitentarief voor deze producten definitief te doen zijn, zulks teneinde tegemoet te komen aan de ongetwijfeld te verwachten bezwaren en protesten zijdens derde landen. Mocht dit voorstel echter niet aanvaardbaar zijn voor de partnerlanden, dan ware maximaal de bestaande versnellingsbepalingen ook toe te passen op de landen genoemd in bijlage IV. Bij het innemen van dit standpunt gaat/er vanzelfsprekend van uit, dat de versnelling voor landbouwproducten - en daarmee voor industrieproducten - binnen de EEG ook definitief doorgaat.

Tenslotte ware er van Nederlandse zijde op te wijzen dat om technische redenen en in verband met de gebruikelijke duur der contracten de hier bedoelde tariefverlagingen eerst per 1 juli 1961 kunnen ingaan. Ook het speciaal voor de Benelux-landen voorziene koffieprotocol zal in dat geval op 1 juli 1961 moeten ingaan en niet eerst op 1 januari 1962.

DIE - 24/11-'60.

Korte samenvatting van het versnellingsvoorstel met betrekking tot de PTOM.

De voorstellen^{x)} der EEG-Commissie ter uitvoering van de intentieverklaring met betrekking tot de geassocieerde landen en gebieden overzee, als neergelegd in document R/955/60, komen kort samengevat op het volgende neer:

I. Invoer in de EEG-landen van produkten van oorsprong uit de PTOM.

1. Industriële produkten.

Voorgesteld wordt krachtens artikel 131, lid 1, EEG en de artikelen 9 en 10 van de Toepassingsovereenkomst, het versnellingsbesluit van 12 mei jl. zowel in zijn tariffaire als contingentaire voorschriften van toepassing te verklaren op de invoer van produkten van oorsprong uit de PTOM.

2. Landbouwprodukten.

Tariffair.

In beginsel zullen de landbouwbepalingen van het versnellingsbesluit ook voor agrarische produkten van oorsprong uit de PTOM toepasselijk zijn, doch voor tropische produkten, waarvan binnen de EEG geen produktie en waartoe eventueel concurrentieproblemen bestaan, kan een speciaal regime gelden. Voor deze 13 op pagina 22 van het document met name genoemde produkten - waaronder 6 welke niet op Annex II voorkomen - wordt voorgesteld:

- a. Per 1 januari 1961 een extra tariefafbraak van 30% door te voeren, waardoor het basistarief wordt gehalveerd;
- b. Per 1 januari 1961 een eerste aanpassing van 30% aan het gemeenschappelijk buitentarief (zonder verlaging met 20%) te effectueren.

Contingentair.

Voorgesteld wordt dat de Lid-Staten de toepassing van artikel 7 van het versnellingsbesluit uitstrekken tot de import van agrarische produkten van oorsprong uit de PTOM.

II. Invoer in de PTOM van produkten van oorsprong uit de EEG-landen.

Tariffair.

Voorgesteld wordt de preferentie die Frankrijk ten aanzien van een groot gedeelte der geassocieerde landen geniet, in versneld tempo af te breken volgens de modaliteiten van het versnellingsbesluit, zowel voor industriële, als voor agrarische produkten. Met nadruk wordt gesteld dat de PTOM uiteraard de bevoegdheid hebben een tariefbescherming overeenkomstig artikel 133 lid 3 EEG te handhaven.

x) Zie bijlage

Contingentair.

Gesteld voor de volgende twee overwegingen:

1. een versnelde vrijmaking van het handelsverkeer brengt mede dat de PTOM zich goedkoper kunnen bevoorraden vanuit de EEG-landen;
 2. de hoogte der contingenten in de PTOM wordt in artikel 14 Toepassingsovereenkomst in samenhang gezien met de hernieuwing dezer overeenkomst. Een versnelde afbraak der contingenten zou derhalve de onderhandelingspositie der PTOM ten aanzien van de EEG-landen aantasten,
- meent de Commissie dat zij het initiatief op dit punt moet overlaten aan de PTOM zelf.

III. Ontwikkelingsfonds.

De werkwijze van het Europese Ontwikkelingsfonds, met name van de verordeningen no's 5 en/of 7 dient te worden verbeterd.

IV. Toepassing gemeenschappelijke landbouwpolitiek op enkele produkten afkomstig uit PTOM.

Deel IV van het verdrag van Rome, dat uitsluitend van toepassing is op de landen en gebieden genoemd in bijlage IV, bevat geen enkele verwijzing naar de landbouwbepalingen in het EEG-verdrag. Daarentegen vermeldt bijlage II van het verdrag wel een aantal produkten, die of uitsluitend of voor een groot deel uit tropische gebieden afkomstig zijn. Hieruit vloeit volgens de Commissie voort, dat bij de vaststelling der gemeenschappelijke landbouwpolitiek met de belangen van de PTOM moet worden rekening gehouden.

De Commissie is van oordeel, dat de gemeenschappelijke landbouwpolitiek zal moeten bijdragen tot de afzet van oliehoudende produkten afkomstig uit de geassocieerde gebieden. Voorts zal de gemeenschappelijke landbouwpolitiek moeten bijdragen tot een stabilisatie van de prijzen dezer produkten. Tenslotte moet worden voorzien in een coördinatie van de markten voor suiker, rijst en tabak. De uitvoeringsmodaliteiten van de te voeren politiek dienen zo spoedig mogelijk te worden vastgesteld.

V. Stabilisatie van exportopbrengsten van de PTOM.

De export van vele geassocieerde landen is dikwijls afhankelijk van één enkel produkt. In vrijwel alle gevallen bestaan met betrekking tot deze produkten geen internationale afspraken, zoals voor tarwe, suiker en tin.

De Commissie stelt aan de Raad voor:

1. dat in principe wordt goedgekeurd dat de Gemeenschap een taak heeft ten aanzien van een regeling van de exportopbrengsten van de geassocieerde landen en gebieden;
2. dat aan de Commissie wordt opgedragen nadere voorstellen uit te werken. Deze voorstellen zouden vooral op een lokaal plan moeten liggen, aangezien het bereiken van internationale oplossingen een zeer moeizame arbeid is. De rol van de Gemeenschap zou vooral daarin kunnen bestaan, dat steun wordt gegeven aan de bestaande lokale prijsstabilisatieorganen, bijvoorbeeld in de vorm van credieten.